

OCTUBRE 2005 - ANY XXVII - NÚM. 106

Llum d'Oli

PORRERES

Activitats de l'agrupació..... 4

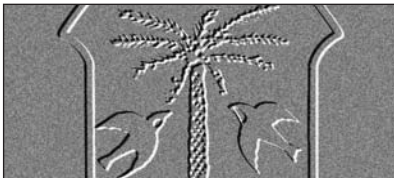
En femení..... 18

Informació local..... 7

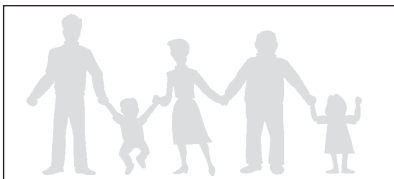
Creació..... 20

Notes històriques 9

Esport..... 22

Espai escolar 12

Llum jove 23

**FRASES FETES I
LOCUCIONS
(XIII)**

Cultura popular..... 14

Llum de l'art 26

Opinió..... 15

Llum de viatges 28

Festes de Sant Roc 2005..... 16

Llum de salut..... 30

ESTANC CA NA JAUME

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PORRERES

MAN'S

L'Almoina, 30
Tlf. 971 16 84 56
Porreres · Mallorca

Pepe Jeans
LONDON

LIBERTO

DIESEL
FOR SUCCESSFULL LIVING

Levi's

DESIGNAL
DESIGNAT

NOU COMENÇAMENT DE CURS, NOVES FITES EDUCATIVES

Octubre de 2005 - Núm. 106

Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer d'en Veiet
Tel/Fax 971 64 71 86

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló Taberner
Antoni Gornals i Mesquida
Joana Maria Julià i Mora
Caterina Oliver i Riera
Maria Sampol Ballester

Col·laboradors/es:

Maria Bel Barceló Matas
Maria Barceló i Crespi
Miquela Barceló i Crespi
Bàrbara Cerdà Monserrat
Margalida Cortès Segura
Col·legi Verge de Monti-sion
Escola Nova
IES Porreres
Caterina Gornals Miralles
Joan Pomar Mir
Biel Roig Bauçà
Joan Servera Nadal
Joan Sorell Adrover
Aina Sorell Rueda
Simó Tortella
Momàs Vibot

Portada

IES Porreres

Fotografies

Agrupació Cultural de Porreres
Gabriel Gomila Jaume
Catalina Melià
Fotos Vidal

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

Adreça electrònica: llumdoli@terra.es
llumdoli@eresmas.com

Aquest curs escolar que acaba de començar presenta una sèrie de novetats dignes de remarcar com és ara la posada en marxa del centre de secundària que atén alumnat de Porreres, Vilafranca i Montuiri. També cal tenir en compte que les dues escoles ja existents, el Col·legi Públic Escola Nova i el Col·legi Verge de Monti-sion passen a ser només escoles d'Educació Infantil i Educació Primària i que, per tant, tendran més poc alumnat i, sobretot, alumnat més jove perquè en acabar l'etapa de primària la seva edat estarà situada entre els 11 i els 12 anys. Entre aquests canvis podem destacar també les obres de millora del col·legi públic que a hores d'ara encara no han acabat, però que, sens dubte, suposarà una millora de les infraestructures educatives.

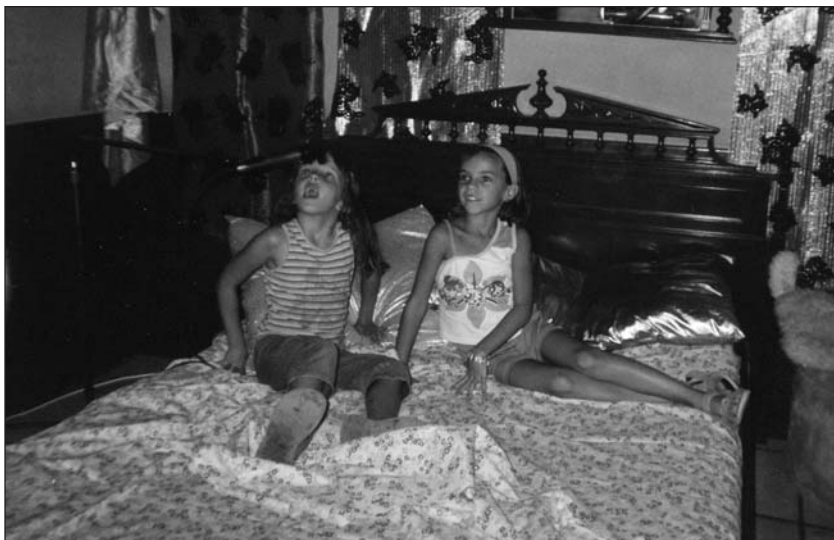
En aquest sentit, queda ben demostrat que el nostre poble ha estat ben atès pels diferents responsables autonòmics en matèria educativa. Des d'aquesta revista hem seguit i col·laborat de prop amb tota la ja històrica demanda de l'institut i volem tancar aquest període amb un record ben especial per Damia Pons i Pons, el conseller que va fer possible l'institut, encara que els tècnics en mapes escolars no ho trobassin estrictament necessari en un poble que ja en tenia molts a prop (Campos, Felanitx, Sineu, Lluçmajor). Damia Pons va creure en l'eficiència educativa dels centres escolars més petits, sense massificacions que puguin destorbar la necessària relació entre famílies, alumnat i professorat. A ell, al seu equip i a la constància i la generositat d'alguns porrerencs i porrerencques que des del PSM varen saber recollir i reconduir aquella demanda que s'havia anat fent al llarg dels anys sense èxit, devem l'existència de l'IES Porreres.

Ara és l'hora de començar una nova etapa i de rendibilitzar aquestes infraestructures amb amplitud de mires. Porreres es converteix en un punt de confluència comarcal que pot afavorir més intercanvi social, però també cultural, esportiu i comercial, entre d'altres aspectes. És per tant, una oportunitat que tots tres pobles no haurien de desaprovechar i seria bo que s'anassin establint línies de col·laboració supramunicipal entre institucions i entitats.

Per acabar volem desitjar a tot el professorat que treballa als centres de Porreres que aquesta nova etapa educativa que ha començat sigui plenament satisfactòria. Comptam amb la seva il·lusió i la seva professionalitat i compartim amb ells la creença que la base de la ciutadania responsable i la participació democràtica es troba en el fet que l'educació dels nostres infants i joves és cosa de tots: família, escola i societat. Per això, des del Llum d'Oli, volem col·laborar en la mesura de les nostres possibilitats i oferim un espai a cada revista a les escoles i a l'institut perquè puguin fer difusió de les seves activitats.

TORNS DE POESIA ENTRE LLENÇOLS

Gabriel Roig i Bauçà

Un any més, a les passades festes de Sant Roc, ens vàrem tornar a trobar tot un conjunt d'amics i amigues per compartir les paraules, frases i poesies que al llarg de l'any ens fan sentir tantes emocions. Emocions en molts de sentits: felicitat, amor, enyorança, passió, aprenentatge, etc.

Tal vegada la novetat d'enguany ha estat la posada en escena. Quan ens decidírem a posar-ho en marxa teníem clar que havíem de crear un context on les persones poguessin compartir les seves inquietuds i les seves emocions de la manera més lliure possible. Ens

proposàrem crear un espai tret de context, un espai relaxat i que a la vegada ens transportés a un món de fantasia on tot el que es volgués transmetre fos possible. L'espai on ens vàrem moure va consistir en un fantàstic llit de color caoba dels anys 70 acompanyat d'una decoració d'allò més kitch.

Però el més divertit va ser que tot aquest escenari es va muntar expressament dins el bar Sa Fonda. Mai no havíem vist el bar tan elegant i amb una decoració tan arriscada com aquella. Era l'hora de començar i tots estàvem molt emocionats i amb unes ganes

rabioses de tirar-nos per damunt aquells llençols i posar-nos a compartir tot el que portàvem.

Es varen llegir poesies en català, en castellà, en anglès i traduccions de poetes de tot el món. Ho acompanyàrem amb ritmes i músiques molt diverses. En resum, els diferents participants ens feren entrar en un viatge fantàstic per les emocions més inimaginablement descrites.

En darrer lloc podem dir que aquest projecte ha estat resultat d'una gran col·laboració amb persones que estam convençuts que es poden rompre molts d'estereotips i formalitats. Creiem que la rutina és la mort de les persones i que només amb la creativitat és possible gaudir de cada passa que fem.

En darrer lloc, i dintre del grup de feina, voldria destacar l'excel·lent creativitat de Margalida Cortès amb l'ambientació, a Xim Barceló pel seu suport i decisió, als Aires de Montisyon per cedir-nos l'equip de so i a la col·laboració de tots els voluntaris de l'Ajuntament i l'Agrupació Cultural. Finalment, enhorabona a tots els participants de l'activitat per voler compartir tota aquesta poesia en unes dates tan senyalades per als porrerencs. Vos esperam a tots l'any que ve.

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

CALENDARI D'ACTIVITATS - TARDOR 2005

DATA I HORA	ACTIVITAT		LLOC	COL·LABORA
12 Octubre 9.00 h	RECORREGUT ARQUEOLÒGIC PER LA BADIA D'ALCÚDIA Necròpolis de Son Real. Talaiots de Sa Canova i de Son Serra de Marina. Son Bauló i Na Borges	Maria Barceló	Sortida de Plaça en cotxes	
16 Octubre	PASSEJADA	GEP	Programa apart	AJUNTAMENT DE PORRERES
21 Octubre 19.00 h	CUINA DE TARDOR: TALLER DE CUINA VEGETARIANA	Joana Sureda	Escola Nova	AJUNTAMENT DE PORRERES
23 Octubre	EXCURSIÓ	GEP	Programa apart	
29 Octubre 15.00 h	RECORREGUT AMB BICICLETA PELS POUS PÚBLICS DE PORRERES Berenada de pa i botifarró	GEP	Sortida del Pou d'Amunt, devora l'Escorxador	AJUNTAMENT DE PORRERES
29 a 31 Octubre	EXPOSICIÓ: JOCS DE RECICLATGE I COMPOSTATGE	Institut de Son Servera. Alumnat d'Iniciació Professional d'Electricitat i Jardineria	Local de l'Agrupació Cultural	AJUNTAMENT DE PORRERES
29 a 31 Octubre	EXPOSICIÓ DE PINTURA	Jaume Murillo	Molí de n'Amengual	AJUNTAMENT DE PORRERES
30 Octubre 16.00 h	PARTIDES RÀPIDES D'ESCACS	Grup d'Escacs de l'Agrupació Cultural	Plaça de la Vila	AJUNTAMENT DE PORRERES
30 Octubre 19.00 h	PASSADA DE DIAPOSITIVES DEL GEP	GEP	Sala de Plens de l'Ajuntament	
13 Novembre	PASSEJADA	GEP	Programa apart	AJUNTAMENT DE PORRERES
19 Novembre 20.30 h	CONFERÈNCIA: La quadratura del cercle	Antoni Juan Albons	Sala polivalent	
25 Novembre 20.00 h	PRESENTACIÓ DEL LLIBRE: "Els detalls del món"	Biel Mesquida	Bodegues Jaume Mesquida	Bodegues Jaume Mesquida
27 Novembre	EXCURSIÓ	GEP	Programa apart	
3 Desembre 20.30 h	PORRERES AL MÓN: VIATGE A GUATEMALA. Degustació amb productes del comerç just	Maria Bel Barceló Matas	Sala Polivalent	AJUNTAMENT DE PORRERES
2 a 11 Desembre	EXPOSICIÓ: Fotografies de Guatemala	Maria Bel Barceló Matas	Sala Polivalent	
11 Desembre	PASSEJADA	GEP	Programa apart	AJUNTAMENT DE PORRERES

Cim del Puig Tomir

Vetllada al Puig Tomir
Es Guix
Coll de sa Font
Coll Pelat
Coll des Pedregaret
Tomir

**Festes de Sant Roc
Xerrada**

ANTONI OLIVIERI
AVENTURA PEL CANADA
diumenge 14 d'agost de 2005
sala polivalent 1900h

Torrent de Pareis

4 de setembre
Descens del Torrent de Pareis

8 de maig

Excursió
Camí de Cala Murta
Fumat
Roca Blanca
Cala Engossalba
Cala Murta

Cala Murta

LA REPÚBLICA A PORRERES. UN TEMPS OBLIDAT

El passat 14 d'agost, a la sala de plens de l'Ajuntament, es va presentar el llibre de Bartomeu Garí i Simó Tortella: **La República a Porreres. Un temps oblidat**, 5è volum de la col·lecció de Patrimoni. Novament la sala de plens va quedar

petita davant la nombrosa assistència de públic. Els historiadors, Arnau Company i Manel Santana, varen presentar i exposar la situació sociocultural i política a la qual fan referència les 96 imatges del que primer havia d'ésser el catàleg de l'Exposició de la Fira de l'any

passat i s'ha convertit en un veritable llibre d'història.

La publicació està dividida en diversos apartats per poder donar una visió global del que va passar al nostre poble durant la Segona República espanyola.

INAUGURADA LA ROTONDA DEL CEMENTERI

A la intersecció de la carretera Montuïri-Porreres (PM-503) amb la carretera cap a Porreres (PM-503a), a l'altura de l'accés al cementeri, s'hi concentrava una gran quantitat de trànsit i s'hi produïren diversos accidents molt greus. Això feia necessària la construcció d'una rotonda per donar una major fluïdesa, permeabilitat i seguretat a l'esmentat tram i eliminar aquest punt negre del nostre terme.

L'obra ha consistit principalment en la construcció d'una rotonda amb un diàmetre interior de 30 metres i una amplària de calçada d'11 metres entre voravies. També s'ha augmentat la cota de la rasant a la rotonda i s'ha desplaçat el punt d'intersecció dels vials que van cap a Porreres, per millorar la visibilitat de l'encreuament. L'asfalt s'ha

realitzat amb antilliscant tant el ferm de la rotonda i com els dels accessos. Per garantir la seguretat s'ha il·luminat la rotonda amb set bàculs de 10 metres d'altura amb lluminària de 250 wats de potència i quatre bàculs de 12 metres d'altura amb lluminària de 400 wats de potència situats a la zona central. S'han condicionat, també, dues zones

d'aparcament davant del cementeri i s'ha millorat la senyalització. A més, la rotonda s'ha embellit amb una olivera centenària, arbre típic de la nostra illa, i amb vinyes, una altra varietat que també està molt present al paisatge de la vila i de Mallorca.

El pressupost de l'obra ha estat de 550.000 euros.

L'IES PORRERES OBRI LES SEVES PORTES

Antoni Gornals Mesquida

1. Grup d'alumnes de 1r d'ESO arribant a peu al recinte escolar el primer dia de classe

Aula de 1r d'ESO

Dia 16 de setembre s'iniciaren les activitats lectives en el nou institut d'Educació Secundària de Porreres, un centre educatiu reclamat des de fa anys per molts de porrerencs i porrerencques, i que a la fi hem pogut veure obrir les seves portes als joves i al·lotes de Porreres i als de dos pobles veïns, Montuïri i Vilafranca.

L'institut ha iniciat la seva vida acadèmica amb un nombre lleugerament superior als dos-cents alumnes i vint-i-cinc professors. L'equip directiu està format per Joan Bennàssar, com a director, Joan Miralles, secretari, i Eladio Esteve, cap d'estudis. Els dos primers membres de l'equip directiu coneixen bé el poble de Porreres, ja que el director és casat a la vila i hi resideix i el secretari va treballar durant uns anys al CP Escola Nova fins que va passar a l'IES Felanitx.

Enguany, el centre educatiu, acull alumnes de 1r, 2n i 3r d'ESO dels col·legis Joan Mas i Verd de Montuïri,

Es Cremat de Vilafranca, i Escola Nova i Verge de Montisio de Porreres. El proper curs s'ampliarà l'oferta educativa a 4t d'ESO, nivells per als quals està dissenyat l'institut (tres línies per a cada un dels quatre cursos d'ESO).

L'horari lectiu és de les vuit hores del dematí fins a les tres de l'horabaixa durant tres dies de la setmana, mentre que el divendres acaben a les dues i els dimecres a la una, ja que aquest dia de mitjan setmana el professorat l'aprofita per dur a terme les reunions pertinents de claustre, d'equip o de coordinació pedagògica.

Quant a l'edifici, està situat devora el camp municipal d'esports ses Forques, la qual cosa possibilita l'ús de les instal·lacions esportives per part de l'alumnat, a més de la piscina, ja que està previst que es cobreixi en curt termini. L'institut està dividit en dos edificis annexes.

A l'edifici groc s'hi troben totes les aules per als diferents nivells, a més de

les aules de plàstica, música, tecnologia, informàtica i laboratori. En aquest edifici hi ha un ascensor.

L'edifici gris, en canvi, disposa de la biblioteca, la vivenda del conserge, departaments didàctics, sala del professorat, locals per a les associacions de pares i mares i d'alumnes, oficines i magatzem.

L'institut ofereix també un servei de bar a disposició de la comunitat educativa. La cafeteria es troba ubicada devora el pati cobert i atindrà l'alumnat tan sols durant el temps d'esplai. Al costat hi ha el gimnàs i vestidors per a les classes d'educació física, que es realitzaran en aquest espai o en el pati. Als vestidors es podrà fer ús de les dutxes, l'aigua de les quals serà encalenta mitjançant plaques solars.

En definitiva, un institut desitjat i al qual, a la vegada, desitjam un llarg i fructífer recorregut en la formació dels adolescents dels tres pobles del Pla de Mallorca.

INTENT FRUSTRAT D'ESTABLIR UNA ESCOLA DE TELERS DE LLANA A PORRERES (1786)

Maria Barceló i Crespi

El dia 22 de setembre de 1786 el rector de la parròquia de Porreres, Antoni Canet, escrivia una missiva a un tal Bartomeu Rullan i li comunicava que el passat 10 d'agost

havia rebut una carta de l'Intendent datada el 28 de juliol que contenia una Reial Cèdula de Sa Majestat per a l'establiment d'una escola de telers de llana a la vila.¹ Al mateix temps indicava que ho havia fet saber al batle reial així com a altres persones il·lustrades de Porreres.

per dedicar-se als teixits. Per tot això l'escola, en principi, es rebutjà.

Cal entendre aquesta iniciativa en el context de desenvolupament que sostenia la Societat Econòmica d'Amics del País.

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespi

JULIOL 2005

Dia 04.....	00,80	litres/m ²
Total	00,80	litres m²

AGOST 2005

Dia 19.....	00,80	litres/m ²
Dia 20.....	04,10	litres/m ²
Dia 21.....	00,70	litres/m ²
Total	05,60	litres m²

SETEMBRE 2005

Dia 06.....	01,50	litres/m ²
Dia 07.....	25,70	litres/m ²
Dia 08.....	14,50	litres/m ²
Dia 12.....	13,80	litres/m ²
Dia 13.....	18,20	litres/m ²
Dia 16.....	00,10	litres/m ²
Dia 17.....	08,70	litres/m ²
Dia 18.....	00,10	litres/m ²
Dia 19.....	05,70	litres/m ²
Dia 25.....	04,50	litres/m ²
Dia 29.....	00,40	litres/m ²
Total	93,20	litres m²

Fe d'errades

A l'anterior número de la revista, la suma corresponent als litres de pluja del mes de maig és de 1 litre i no de 14,70 litres com es publicà.

S'havia contestat a l'Intendent el dia 3 de setembre fent-li present les dificultats existents per implantar l'escola atès que a la vila no hi havia més que dos teixidors de llana.² També s'argumentava que la recollida de llana en el terme era poca, sols uns 100 quintars de promig anual i que, a més, no hi havia gent sense treball per dedicar-se a filar.³ Tothom treballava al camp fins al punt que *qualquiera otro trabajo les parece de ningún provecho*. S'afegia que les terres, exceptuant molt poques possessions, eren propietat del propis porrerencs y *las llevan tan bien cultivadas, abun las Niñas las hazen sus Padres trabajar continuamente en el campo* la qual cosa restava mà d'obra

1.- Aquesta carta es conserva a l'Arxiu Diocesà de Mallorca i la seva signatura és III/1445/21.

2.- L'Intendent és un càrrec d'origen francès, que arriba ací amb la implantació de la monarquia borbònica. És el representant reial amb competències militars i, sobretot, fiscals per cobrar impostos per pagar l'exèrcit. S'introdueix en temps de Ferran VI però el càrrec queda organitzada en temps de Carles III.

3.- Per la seva banda, Francisco Ferrer y Cassa a la descripció que féu de Porreres a finals del segle XVIII, va escriure que a la vila hi havia 20 teixidors de lli i 43 telers de lli. FRANCISCO FERRER I CASSÀ: *Descripción de la isla de Mallorca y de lo más memorable que se encuentra en ella conforme se refiere en varios impresos y manuscritos ocios* (1793). Aquest manuscrit es troba a la Biblioteca Balear del monestir de La Real. La signatura és BB I-111 i la descripció de Porreres es localitza a les pàgines 61-61v.

SON VAQUER

l'exemple d'un rafal de Porreres

Tomàs Vibot

La possessió de Son Vaquer es troba al nord-est del municipi de Porreres, no molt enfora del municipi de Felanitx. Per accedir-hi hem de prendre la carretera de Vilafranca i a poc més de dos quilòmetres tornar a la dreta pel camí dit de sa Torre. Després de deixar a la dreta el puig de Son Rodó (202 m) i la possessió de Son Nebot, el camí volta a l'esquerra. A l'esquerra ens quedarà primer Son Obra i un cop passades aquestes cases, a la dreta, neix la curta camada que du fins a la possessió de Son Vaquer.

Des del punt de vista històric, les possessions de Porreres foren estudiades a fons per Maria Barceló, Rafel Ferrà i Bartomeu Servera en un magnífic i complet llibre titulat *Les possessions de Porreres, estudi històric*, editat pel mateix Ajuntament el 1997. A la fitxa de Son Vaquer trobam que la primera data històrica es remunta a un document del 13 de desembre de 1468, en el qual s'esmenta una sort de terra anomenada d'en Vaquer, en el lloc conegut com la Nobra (més tard Son Obra). El 1515, Bartomeu Maimó Nicolau, i la seva muller Caterina, varen vendre a Andreu Tallades la meitat d'una sort de terra anomenada d'en Vaquer, situada al lloc de Son Obra. Dita sort estava obligada a pagar 2'5 quarteres de forment censals a Pere Mut de Lluçmajor i 1'5 a Guillem Desmàs, per la festa de Sant Pere i Sant Feliu. Confrontava amb el rafal de Guillem Nicolau que fou de Pere Sitjar, la possessió de Bernat Nebot, la possessió de Son Obra, de Miquel Barceló i l'altra meitat de la

sort del dit comprador. El preu fou de 22 lliures i 10 sous.

Al segle XVI era de la família Vaquer, qui li donà el nom. En concret a 1557 era de Gabriel Vaquer. Als estims de 1578, Miquel Vaquer avaluava les cases i terres del seu rafal en 768 lliures, i a més Rafael Barceló Nebot en posseïa 15 quarterades a Son Vaquer estimades en 375 lliures. El 1596 Caterina, vídua de Guillem Vaquer, capbrevà la possessió: confrontava amb la possessió de Joan Sitjar, veles de Jaume Sitjat, sort de terra de Joan Nebot, possessió de Pere Barceló, possessió d'Andreu Mesquida i Gabriel Maimó i terra de Rafel Nicolau.

El 1766 Jaume Sitjar i Pastor capbrevà la possessió. Confrontava amb Son Roig, Son Not, la Nobra, Son Romeguera, Son Maimó de Felanitx i amb cinc quarterades de camp dites la sort d'en Vaquer que eren del mateix denunciant. Aquesta possessió l'havia capbrevada el seu oncle Bartomeu Sitjar l'any 1741, després d'haver tornat a Mallorca, ja que abans habitava a Esplugues, a Catalunya.

El 1880 era de Margalida Sitjar Coll, esposa d'Antoni Mora, i produïa una renda de 920 pessetes anuals. Tenia una extensió de 74 quarterades, de les quals quasi 40 es dedicaven a cereals, 4 eren ermes i 30 de garrigues i boscos; a més hi havia sembrats 950 ametlers, 120 figueres i 160 garrovers. A mitjans de l'actual segle n'era propietària Jerònia Barceló Bauzà i tenia una extensió de 25 hectàrees. S'hi dedicava intensament als cereals. Durant els primers

anys de la postguerra fou d'Arnau Gayà Bauzà. Actualment és de Jerònia Gayà Barceló i de Rafel Vaquer Barceló.

A Son Vaquer s'hi poden trobar les característiques arquitectòniques essencials dels rafals del pla. Les cases dibuixen una planta rectangular, allargassada, d'un aiguavés, amb la façana principal oberta a xaloc. Aquí hi trobam el portal forà, sobre el qual s'alça un únic pis. L'entrada és d'arc rodó amb carcanyol, centralitzat, amb la rajola del nombre de la casa amb el número 54 sobre la clau. Encara s'hi pot entreveure la primitiva numeració, feta amb almagre, molt esborrada, per damunt l'arc. A ambdós costats del portal hi trobam sengles pedrissos, fets de diverses peces. A la dreta del portal forà, cap a gregal, s'obre una altra entrada, de llinda, fruit de modernes modificacions a partir de la divisió de les cases que trenca l'estructura primitiva. Abans d'aquesta modificació, s'obrien a la planta quatre finestres, dues a cada costat, en disposició simètrica. Al primer pis hi trobam quatre finestres, més una altra central, balconera, ubicada sobre l'eix de simetria que marca l'entrada principal.

El portal forà a un vestíbul cobert de volta de creueria, la qual es manté en totes les dependències de la planta baixa del costat de la crugia de xaloc (en total sis). Des d'aquí, a l'esquerra, una porta condueix a dos dormitoris contigus i a una cambra de bany.

Des del vestíbul, mitjançant un gran arc rebaixat passam a l'altra crugia de l'edifici, aquest més modern que l'an-

terior, cobert de bigues, possiblement del segle XIX o principis del XX. Aquí hi trobam l'escala d'accés al pis, que dibuixa dos trams a escaire, i també un portal de llinda que accedeix a la part posterior de les cases. Al costat hi ha el rebost i la cuina, des de la qual, antigament s'hi podia accedir mitjançant un portalet a la cambra del lligador.

Des del nou portal forà, ubicat a la dreta del principal, s'accedeix primerament a la dreta del qual hi trobam una cambra. Aquí es pot tornar a contemplar la continuïtat de les voltes de creueria que sostenen tota aquesta primera crugia de l'edifici. Des d'aquí es passa al menjador, a l'esquerra del qual hi ha la cuina, que es reformà damunt la primitiva. Segons Rafel Vaquer, l'antiga cuina comptava amb un gran pinte amb l'oller i una gran foganya. Des d'aquí s'hi accedia a la salera vella.

Mitjançant una escala es puja al pis, on trobam en primer lloc una allargassada cambra, amb l'ampla xemeneia que recorre la paret mestra, i la garrovera, de factura moderna.

Situats un altre cop a la façana principal, al cantó de llebeig, s'hi localitza l'entrada al celler, una de les parts més velles del conjunt arquitectònic de Son Vaquer. A través d'una escala s'accedeix a una gran sala coberta de quatre tram

de volta d'aresta, rematades amb clau. El celler es troba desmantellat i s'hi poden observar algunes portadores. Per un portalet rebaixat s'arriba fins a un accés modern a la cisterna de les cases. Segons els informants, l'accés primitiu es feia des de l'interior de les cases.

La part de rere les cases (mestral) presenta un parament llis, amb finestres abotzinades. Trenquen la continuïtat dos blocs moderns adossats a la primitiva estructura, corresponents a les dues propietats. El primer consta d'una entrada sobre la qual hi ha un terradet amb una escala exterior que serveix per accedir al primer pis. A sota hi trobam un coll de cisterna de secció circular i l'entrada posterior a les cases. Segons una inscripció sobre el ciment, aquest bloc fou aixecat l'any 1955.

Adossada a aquesta estructura hi ha la de l'accés a l'altra part de la casa, d'aixecament encara més modern i totalment tancat.

Davant la part posterior de les cases hi trobam les cases velles, destinades antigament als habitatges dels amos i jornalers. Seguint la disposició de les cases principals, presenten una planta rectangular, d'un aiguavés, on hi trobam les solls velles en primer lloc i les

solls noves, que segons els informants daten de la dècada dels trenta del segle XX. Es poden destriar encara les restes d'un forn, l'espai del cossi i una pica per rentar. Des d'aquí es podia accedir a la cambra dita "de mestre Jaume" i a les dependències del bestiar. Mitjançant una escala es puja a la païssa.

Al costat de la dreta de l'entrada a les cases velles encara resten els fonaments d'unes piques. En la mateixa direcció arribam a un segon forn, al qual s'accedeix mitjançant un portal de llinda. Al cantó nord del conjunt, en un bloc contigu a les cases velles, s'hi localitzen les dependències agrícoles, molt de cops reestructurades al llarg del temps. Hi trobam una boal, els estables, els estables dels nadissos i els sestadors.

La toponímia encara viva de la possessió ens palesa que Son Vaquer foren unes terres prou profitoses: la tanca des Garrovers, s'Era (la qual recentment fou llaurada), el pou de sa Roca (situat a tramuntana de les cases); sa Terra Bona, sa Terra Prima, sa tanca Llarga, sa mata Rodona i es Sequer.

—
Agraïments a Rafel Vaquer Barceló, a Jerònia Gayà i a Jaume Monserrat per les facilitats, amiat i sol·licitud.

PAPERERIA ALMOINA

Llibreria - Fotocòpies - Objectes de regal

C/. Almoina, 10 • Tel. 971 16 80 19

FRASES FETES I LOCUCIONS (XIII)

Joan Servera Nadal - Gaspar Barceló i Barceló

Qui és que mai no ha dit o ha sentit a dir:

Mai podem dir, d'aquesta aigo no en beuré.
 De sa feina en surt es profit.
 Quina hora és? S'hora de prendre pes qui no ha pres.
 Du una bona paparra.
 És viu perquè alena.
 Ser de l'any tirurany.
 Passar per alt.
 Tenir mals pensaments.
 Qui de jove menja sardines, de vell caga ses espines.
 Que fan els infants? Fan lo que veuen fer als grans.
 En voler va dir sa sorda.
 Posar es peus plans.
 Tenir es cap, fet una olla de caragols.
 Cercar na Maria per sa cuina.
 Fer es números grossos.
 Vas malament, mira a quina hora t'ho dic.
 Donar una mà.
 De desagraïts, l'infern n'és ple.
 De les grans cases, surten els grans ases.
 Qui té gana, somia amb pa.
 Ja mos veurem, si mos miram.
 Tot lo que no va poder fer de jove, ho fa de vell.
 Val més prevenir que curar.
 Ser com un gall de brega.
 Tornar amb ses mans buides.
 Fer es roïssos grossos.
 Riure-se'n des ball i des sonadors.
 Com més cosins més endins.

Qui viu d'esperances mor dejú.
 No poder donar entenen.
 No es poden fer dues coses amb una vegada.
 Du sa processó per dedins.
 Fer es deu reials justs.
 Estar endidalat.
 Mal li toc un llamp forcat.
 Agafar un torrat.
 Tenir es cul feixuc.
 Pegar un polvo.
 Fer un borratxo.
 Es fum va an es guapos.
 Si un dóna lo que pot, no estar obligat a més.
 Si no hi ha sang, no hi haurà botifarrons.
 Dir es quatre mots de sa veritat.
 Pegar una panxada de fam.
 No treure cap enlloc.
 Roncar com un porc.
 Una bona capa, tot ho tapa.
 Fer dissabte.
 Mesurar ses paraules.
 Calla que no pots xerrar.
 Es duros no neixen.
 Estar ferit d'ala.
 Això són excuses de mal pagador.
 Gallina vella, fa bon brou.
 De fora en vendran, que de ca nostra ens trauran.
 Per sa fira, dàtils ensucrats i es primers torrons.
iMolts d'anys, bona fira i bon firó!

Barbara-Art
 DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER
 FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de n'AMENQUAL, 10 - Telèfon i FAX 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

ESPAI ESCOLAR

CURS 2005-06 NORMALITAT AMB CANVIS

Col·legi Verge de Monti-sion

La inauguració de l'IES Porreres, ha suposat una reestructuració important en el nostre col·legi.

Alguns dels canvis més significatius són:

- La reducció de l'alumnat. Ara només tenim infantil i primària.
- Quatre professors, que formaven part de la nostra comunitat educativa, enguany ja treballen en un altre centre.
- Al mateix temps, s'ha produït la incorporació de dues professores noves.

• La jubilació del Director Cosme Oliver i el nomenament d'un nou Equip Directiu integrat per n'Antònia Monseerrat, na Miquela Mesquida i na Mª Antònia Lliteres.

• Canvis, també, en l'oferta de nous serveis: escola matinerana, servei de custòdia els migdies, noves activitats extraescolars, remodelació del menjador, de la sala de vídeo, secretaria, aula d'informàtica amb l'adquisició de nous ordinadors per part de l'AMPA... tot amb la

intenció de poder donar resposta a les necessitats de les famílies que ens han confiat l'educació dels seus fills i filles.

Enmig de tants canvis, la normalitat es deixa veure en l'inici d'aquest nou curs escolar: nous alumnes, nous llibres, noves il·lusions, feina a l'aula, temps d'esbarjo, sortides, activitats,... La vida diària d'una gran família que intenta conèixer i valorar la manera de ser de cadascun dels seus membres i aconseguir, tots junts, millorar com a persones.

LA CLASSE DELS CARAGOLS

Escola Nova

Ja hem començat a l'Escola Nova!

Aquests som nosaltres, però falta en Mateu i na Isabel que estaven constipats.

Cada dia venim amb ganes i molta il·lusió, i sempre trobam sorpreses.

Saps que som de molts, però aviat quan acabin les obres tindrèm dues

classes separades. Un altre dia ja vos contarem altres coses.

Ah! Som la classe dels caragols. Fins aviat!

Sebastià Vidal Mas
Foto Vidal - Porreres

Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20

JORNADA DE PORTES OBERTES

IES Porreres

Com totes i tots sabeu, enguany s'ha estrenat l'IES Porreres.

En primer lloc, agrair a totes les persones que han fet possible que aquest institut sigui una realitat i, en nom del claustre de professors i professores, volem donar les gràcies, també, a les persones que ens han donat l'oportunitat de participar en aquesta revista. Esperam poder participar en els propers números.

L'alumnat va començar el curs escolar el passat dia 16 de setembre i la inauguració oficial del centre fou el dia 19, amb la presència de les autoritats autonòmiques, els batles de Montuïri, Vila-

franca de Bonany i Porreres, empresaris de la comarca, entre d'altres...

Actualment el Claustre està format per vint-i-cinc professores i professors, i el personal no docent per cinc persones: administrativa, conserge i personal de neteja.

L'Equip Directiu està format per en Joan Miralles, com a secretari, n'Eladi Esteve, com a cap d'estudis, i en Joan Bennàssar, com a director.

Totes les persones que hi feim feina estam molt il·lusionats per du endavant una tasca difícil i complexa, ja que posar en marxa un centre de nova creació presenta moltes dificultats.

Tots nosaltres volem que, mares, pares, alumnat del centre i, en general, la gent dels pobles de Montuïri, Vilafranca i Porreres, se sentin identificats amb la nostra comunitat educativa i, per tal motiu, per començar, vos convidam a les **jornades de portes obertes** perquè pogueu veure aquestes, les nostres..., les vostres instal·lacions. Perquè tothom pugui venir a fer aquesta visita hem triat **els dies de Sa Fira de Porreres**, dies molts assenyalats i que a la majoria de nosaltres ens cau bé fer una volteta. Els dies i hores seran el **disabte dia 29 de 17 a 20 hores**, i el **diumenge dia 30 de 10 a 13 hores**.

Vos hi esperam a totes i tots.

ECLIPSI ANULAR DE SOL

Fotografies i muntatge de diferents fases de l'eclipsi anular de sol que es pogué contemplar des de Porreres dia 3 d'octubre dematí. La primera foto de l'esquerra de la il·lustració es correspon amb el màxim de l'eclipsi vist des de la vila. Les fotografies han estat cedides per Catalina Melià del curs de 1r d'ESO A.

IG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)

Taller: Ctra. Porreres - Montuïri, Parcela 250

Telef. i Fax 971 16 84 66

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoïna, 58 - PORRERES

L'INSTITUT, LES MEDALLES I LA VERITAT

**Margalida Barceló i Taberner
des Misser**

Aconseguir un institut a Porreres no ha estat gens fàcil. Per això, ara que ja el tenim, n'estic ben orgullosa d'haver estat tan caparruda i no haver fet passes debades. La història és llarga i sucosa i només vos en faré cinc cèntims. Si un dia qualche historiador s'hi dedica, que sàpiga que a ca meva hi trobarà molta documentació.

M'hi vaig posar el desembre de 1997 quan vaig presidir la comissió de l'APIMA Escola Nova per tornar a posar en marxa la demanda de l'institut. En Miquel Aguiló n'era el president i en Joan Barceló Xibic n'era el secretari. Férem moltes actuacions: cartes al batle, reivindicacions i pasquins a Sa Rua, reunions, etc. Record especialment una reunió que tenguérem en Joan Barceló, jo mateixa i el batle d'aquells moments, en Pep Roig, amb el Director General de Planificació i Centres, el senyor Rafel Bosch, a Palma al seu despatx (dia 27 de març de 1998). Ens digué que no era possible de cap manera i venguérem amb la cua baixa. Justament en un moment en què el PP comandava a Porreres i a Palma! Curiosament ara aquest mateix senyor torna a ser el Director General i ha inaugurat el nostre institut: qui ho hauria dit! Mira quina medalla més fàcil que s'han penjat els del PP! Així són les coses, a vegades les medalles no se les pengen qui les mereixen.

El 1999 canvien els partits polítics que comanden a Balears i el PSM, partit del qual som en aquell moment simpatitzant i ara militant, té al seu càrrec la Conselleria d'Educació, amb el senyor Damià Pons de Conseller. I si ho torn a intentar? Ho veig difícil perquè en aquell grapat d'anys als pobles de veïnat no han badat tant i s'han construït ja el centre de Sineu, el de Santanyí i el de Campos. La comarca està ben servida.

En Tomàs Martínez i na Margalida Barceló: objectiu aconseguit !

Per motius de feina, a partir del setembre de 1999, em trob sovint amb dos porrerencs que estan a l'equip del conseller Damià Pons, en Tomàs Martínez i en Joan Melià. També participo a algunes jornades de treball on hi és present el conseller i altres càrrecs. Els propòs el tema una altra vegada i no pareix en un principi que la cosa pugui tenir èxit, però ells i altres persones, tècnics en educació, m'encoratgen a intentar-ho i a fer-ne una demanda més seriosa, documentada.

Tornam a fer reunions sobre l'institut a Porreres, aquesta vegada a partir del grup porrerenc del PSM amb militants, simpatitzants i altra gent interessada. Començam a fer feina i a tornar a crear un estat d'opinió al poble. En Tomàs Martínez i en Joan Melià acudeixen a una sèrie de reunions a casa del regidor del PSM, aleshores també tinent de batle, en Joan Barceló Xibic. Ens reunim amb el batle de Vilafranca, en Jaume Sansó (PSM) i en sortim ben contents perquè ho veu amb bons ulls i pensa que al poble hi poden estar d'acord. Això era molt important perquè a la Conselleria començassin a prendre's en consideració un centre comarcal d'ESO situat a Porreres. No tenim tanta sort a Montuïri, en part perquè els seus al·lots i al·lotes ja van a Sineu des dels 12 anys. Paral·lelament, l'equip de govern UM-PSM prepara un bon dossier per fer la demanda for-

mal a la Conselleria i hi participo i som l'encarregada de redactar tot el que són aspectes educatius i pedagògics.

Finalment, el mes d'agost del 2000, en Tomàs em comunica que la decisió ja s'ha pres i traslladam el tema a l'equip de govern municipal perquè ja pugui fer totes les passes formals que siguin necessàries. En Tomàs tornarà a Porreres moltes més vegades perquè s'encarregarà de gestionar l'execució del projecte fins que el 2003 entri un nou equip a la Conselleria, després que el PP guanyi les eleccions.

Sé ben cert que sense la línia política del PSM a la Conselleria d'Educació, que va voler afavorir la creació de centres escolars d'ESO més petits (no només es va aprovar el de Porreres, sinó molts d'altres de característiques semblants) i sense el treball, la constància i l'interès d'en Tomàs Martínez que sempre em va encoratjar a mi personalment i al PSM de Porreres a no davallar de l'ase maldament el camí fos costerut, ara no podriem tenir un institut d'ESO a la vila.

Ara, n'hi ha que es barallen i fan mil jutipiris per penjar-se les medalles i per aprofitar el que es pugui del pastís, però els fets són els que són i nosaltres, en Tomàs i jo mateixa i molta altra gent que ens ha recolzat tot aquest temps, estam ben satisfets d'haver aconseguit el nostre objectiu i d'haver fet feina per Porreres.

SOR ANTÒNIA

PASSAT, PRESENT I FUTUR

Joana Mª Julià i Móra, *Infermera*

Per a mi, entrevistar a Sor Antònia ha suposat una gran satisfacció. Pensa que és una dona a admirar, tant per la feina que ha fet per la gent de Porreres, com per la labor de cuidadora a la residència. Ha donat un gran exemple de quines són les funcions de la infermera. Ha duit a terme la pràctica **assistencial**, la **gestió**, ningú més que les monges de la residència saben el que han fet per subsistir, la **formació** i segur que també la **investigació**, que ho haurà fet de la manera més innocent i rudimentària però segur que amb el temps ha comprovat que fer una cura d'una manera o una altra, donar un tipus d'alimentació a les persones majors o posar una injecció de certa manera ha fet millorar els seus resultats. Tot això de la forma altruista i vocacional.

Va ser un divendres horabaixa quan vaig entrar a la residència, s'hi respirava pau, un dels residents em va fer saber que Sor Antònia tot d'una vendria, a la seva mirada s'hi reflectia alegria, il·lusió, i amb pocs minuts em va

contar el que havia fet aquell dia i les feines que li quedaven per fer durant l'horabaixa. Ella va arribar, bata blanca, posat tímid, el cos menut però que quan camina no la veuen passar. Anirem a un lloc tranquil, va dir ella, i a mi m'ho pareixien tots. No semblava que allà hi visquessin vint-i-set persones. El lloc elegit va ser el dispensari. No vaig poder evitar el record d'aquella sala d'espera on tantes vegades hi vaig anar de petita perquè em possessin la injecció. Començarem a parlar.

La seva infància i joventut

Va néixer a Porreres, al carrer Pou Florit, un setze de desembre de mil nou-cents trenta-quatre. De petita anava a escola i a foravila per tenir cura dels animals. Tenien una cabra, gallines, un porc... No recorda massa els anys de la guerra però si els anys que vingueren després. Diu no haver passat gana, "*gràcies a Déu teníem el que podíem treure del camp*". Però així i tot recorda quan anava a la botiga amb la cartilla a cercar oli, arròs...

Als dinou anys se'n va anar per monja. Va entrar a fer el noviciat al convent de Son Roca amb les Monges de la Caritat, hi va estar un any i mig. Els propers tres anys va anar per diferents pobles de Mallorca: Pollença, Vilafranca, Manacor, Esporles, fins que va fer els vots. Després la varen destinar a Esporles on hi va estar 14 anys. Durant aquest temps va estudiar Magisteri de l'Església i va aprendre a posar injeccions a l'antic hospital de Manacor. Va començar a fer classes, pel matí feien classe i l'horabaixa feien "labor", deien doctrina i resaven el rosari. "*Tot això a*

nines perquè un temps anaven separats, no era com ara..." També va estar sis anys a Son Macià, anaven amb un seat sis-cents (riu) a Cales de Mallorca a una escoleta que havien fet nova.

El motiu pel qual va decidir fer-se monja va ser perquè a l'escola veia com treballaven les monges, com ensenyaven a les nines i com tenien cura de la gent gran. Tota aquesta dedicació a les altres persones per tal d'ajudar-les, li va agradar. "*Sempre m'ha agradat molt tot el que he fet; ho he fet de molt bon gust i no me n'he penedit mai, d'haver triat aquest camí.*"

Els primers anys a Porreres

Va arribar el novembre de mil nou-cents setanta-nou. La residència feia cinc anys que era oberta. Hi havia Sor Maria que anava a fer els domicilis i ella estava al dispensari. La gent hi anava sobretot a posar-se injeccions i a fer-se cures.

Les tasques a la residència eren diferents a ara perquè els residents que hi vivien eren en general més joves, més autònoms i ajudaven amb les tasques diàries, per exemple planxaven la roba. "*Aquesta doneta que planxava ho feia molt bé, s'hi mirava molt; era la que planxava la roba a Don Francesc Ramis*". D'altres l'estenien, paraven taula.

Li vaig demanar si tenia alguna anècdota per contar. "*Ui, n'hi ha moltes! Moltes de bones i altres que no ho són tant, però aquestes aviat s'obliden. Una vegada al principi d'obrir la residència va venir una dona de Madrid, resulta que tenia dues filles una allà i l'altra que vivia per Palma. La de*

Madrid es veu que es va cansar d'haver de cuidar a la mare ella tota sola i per això la va enviar cap a Mallorca amb l'altra filla, però no sé que va passar, si aquesta no la va voler o què, la qüestió és que aquella dona es va trobar al carrer. Varen cercar-li un lloc i només hi va haver una plaça a la residència de Porreres. Va arribar sense cap paper, només sabíem que es deia Manoli, ni l'edat ni si estava malalta, res. I ella que tampoc no ho recordava. No ens va quedar més remei que cercar informació sobre la seva vida i la nostra sorpresa va ser l'edat que tenia, ja que no ho semblava. Tenia més de noranta anys i va morir als cent un. Un dia es va posar molt malalta, tant que vàrem cridar el capellà perquè li donés l'extremunció. Això era pel matí, i l'horabaixa, com que cada estona passàvem per l'habitació per veure com estava, la vàrem trobar que s'havia aixecat i estava davant el mirall que es feia les ones dels cabells (riu)."

L'actualitat

La feina ha canviat, els residents que hi ingressen són més grans, amb manca d'autonomia. Ja fa uns anys que tenen treballadores que les ajuden amb les tasques diàries, higiene, fer el dinar, donar el menjar... Sor Antònia encara va a posar injeccions i a fer cures però menys que

abans, ja que ha de dedicar més hores a la cura de la gent de la residència.

Pensau que la gent gran viu amb més solitud que abans?

Sí, m'he trobat moltes vegades que quan vaig a un domicili el que necessiten més és companyia, la injecció o la cura és el que té menys importància. La gent que viu aquí, quan per qualche motiu ha d'ingressar a l'hospital és la família que se n'ha de fer càrrec però moltes vegades som nosaltres que hi hem d'anar perquè si no estan tot el dia sols.

Creieu que la inserció de la dona al món laboral ha fet disminuir l'atenció cap a la gent gran? O per altra banda han augmentat les seves capacitats i es capaç de treballar i tenir cura de pares i padrins? *Jo crec que sí, ara bé, hi ha de tot. La dona de cada vegada més va a treballar a fora de Porreres i es fa molt difícil que ho pugui fer tot, per això hi ha tanta demanda als centres geriàtrics. La nostra llista d'espera és més llarga que la dels residents que tenim aquí.*

Creieu que a nivell de la Sanitat Pública es donen facilitats perquè la gent gran pugui estar ben atesa a casa, geriàtrics, centres de dia... per tal "d'alliberar" a la dona de tantes tasques?

A Porreres els Serveis Socials ofereixen molts mitjans, treballadores que van a

les cases per realitzar bigienes i cures, els hi porten el dinar. Nosaltres tenim quatre habitacions que estan a la seva disposició. Estan destinades a aquelles persones a les quals els seus familiars necessiten un descans en el rol de "cuidador". Sempre solen estar plenes.

El futur

Com veieu el futur de la residència? Quin camí vos agradaria que seguís? *No ho sé, em fa molta pena pensar on anirà tota aquesta gent una vegada que nosaltres no hi serem. Aquesta casa té moltes incomoditats, tot i que l'hem adaptada molt, cada dos per tres venen els de Sanitat i hem de fer canvis, habitacions més amples, aparells per clorar l'aigua... Crec que si un dia s'ha de fer una ampliació serà més costos fer reformes que fer-ne una de nova.*

Per acabar, quin missatge donaríeu als joves que estudien o volen estudiar Infermeria o Auxiliar d'Infermeria?

Primer de tot, molt d'interès. Que ho facin de gust, sense obligacions. El més important és que aprenguin a tractar amb gent gran, amb gent malalta. Això ensenya molt, aprens a valorar les petites coses de la vida.

Va ser una estona molt agradable, em vaig acomiadar de les monges, dels residents i en "Bartolo" em va dedicar una glosa i em va cantar una cançó.

BAR
Ca'n guillem
Tel. 971 64 74 95 PORRERES

**jaume
sastre
soler**
materials de construcció

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

LES MANS AL FOC (XXXVII)

CONVERSIÓ

Joan Sorell Adrover

En la lògica clàssica la conversió és una manera d'inversió de proposicions, de tal sort que sense alterar la veritat d'una proposició donada, "S és P" pot col·locar-se "S" en el lloc de la "P" o "P" en el lloc de "S". Els lògics estableixen diverses regles per a la conversió, basades en la conversió per un terme, en tant que subjecte, de la mateixa extensió que tal terme tenia com a predicat. Quan no es compleix amb aquesta condició es produeixen sofismes. Així, per exemple, és admissible la conversió de "cap animal és racional" a "cap ésser racional és animal", però no ho és la conversió de "tots els homes bondadosos parlen amb franquesa" a "tots els que parlen amb franquesa són bondadosos". El significat anterior de "conversió" és lògic. Hi ha també (i, segons alguns, sobretot) un sentit espiritual –la majoria de vegades metafísic- de la conversió. Destacaré aquí quatre aspectes del mateix.

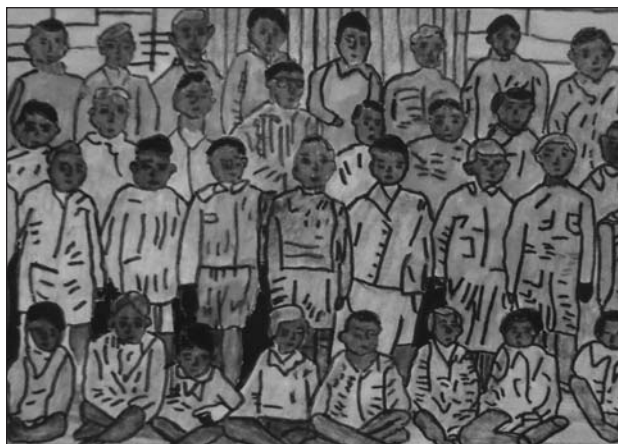
En primer lloc, pot entendre's la noció de conversió com una noció contraposada a la de processó. És el sentit més comú entre els neoplatònics, i en particular en Plotí.

En segon terme, pot estudiar-se la conversió com la transformació espiritual que fa possible un "home nou". Exemple d'aquest sentit és la conversió religiosa i més específicament la cristiana tal com ha estat descrita en Sant Pau.

En tercer lloc, la noció de conversió emprada en referir-se a la convertibilitat mútua dels transcendentals.

Finalment, la noció de conversió pot considerar-se com la base d'una metafísica. Mencionaré a aquest respecte la distinció establerta per Georges Bastide, professor des de 1941 en la Universitat de Toulouse, entre conversió falsa –tal, la carnal baix l'aspecte de l'espiritual, la simple introspecció psicològica, etc.- i la conversió autèntica. Aquesta darrera pot fundar-se, segons Bastide, en una matèria empírica subjectiva, però s'ha de orientar cap a "principis de comunió" i "valors de universalitat" mitjançant un "compromís heroic".

"En la conversió –escriu Bastide a la llum del seu "idealisme autèntic", "idealisme moral o axiològic" i "espiritualisme personalista"-s'experimenten en la seva essència profunda

*El mestre Sampol acompanyat dels seus alumnes
després de la guerra*

les tres nocions fonamentals que formen la triada de la qual depèn tota la vida moral: la llibertat, la responsabilitat i el deure". Aquestes nocions són usades també per la consciència empírica, però en un sentit distint i sense tenir en compte l'eix –i al mateix temps el propòsit de tota "conversió autèntica": la "transfiguració dels valors".

La meua conversió als valors del franquisme fou molt poc autèntica, però per comprendre-ho és necessari que anem veient com va quedar expressada en el llibre d'actes de la Corporació de Porreres. Aquest el primer acord que m'afectà, pres en sessió ordinària del dia 13 de setembre de 1938: "Acte seguit es procedí a donar possessió dels seus càrrecs de vocals gestors d'aquesta corporació als senyors designats per l'Excm. Sr. Governador Civil amb data d'ahir. D. Jaume Sampol Solivelles (un servidor) i D. Gaspar Mulet, els quals trobant-se presents acceptaren el càrrec i es seguiren en els seus respectius llocs, continuà la sessió".

Aquesta era la resposta que havia donat el governador civil a la crisi oberta a l'Ajuntament. Em donaren el càrrec de tinent de batle, i com podreu anar veient el vaig exercir de manera molt escrupulosa, pel fet de no voler renunciar als meus valors essencials.

Era dels qui pensaven que un cop acabada aquella horrible guerra es restauraria la democràcia a l'Estat espanyol. Això feia que hi hagués molts de contraris al meu nomenament. Alguns del poble deien que, encara que no em poguessin qualificar d'home d'esquerres, no era la persona adequada per ocupar un càrrec de tanta responsabilitat, sobretot en aquells moments transcendentals de la instauració del nou règim, i ara crec que tenien raó.

LA GRAMÀTICA DEL COS I EL COR

*Amb mil carícies sabré
cada racó del teu cos,
cada plec dels llençols que t'abracen...
Podré endevinar el perfum
dels cabells i la pell
a ulls clucs, a les fosques...
Acariciar-te l'esquena
ran ran l'ossada de les vèrtebres
des del clatell, fins on neixen
les anques...
Intuir que el teu silenci
i els alens que quasi són absents
és un intent,
són uns instants
d'encalçar amb la punta
dels meus dits,
que els sentits hi sentin...
Un exercici
on la gramàtica del cos i el cor
escriu amb lletra clara.
Hi són presents, tots els sentits de sempre,
el cap i la post del pit, també s'hi apunten...
Ara mateix, els cinc sentits són set,
o vint-i-un. O un de sol.*

La nit, tu i jo, i ningú més...

Joan Pomar Mir
del llibre *Llacorar els sentits*

PLANS DE PENSIONS

ARA

AVANTATGES IMMEDIATS

Estalviau impostos pensant en el futur

 BANCA MARCH

TOT EL QUE NECESSITES PER PRACTICAR EL TEU ESPORT

Carrer d'en Sala, 7
07260 PORRERES

esportesplai@terra.es
Tel. 971 16 83 13

STRANGLED

Caterina Gornals Miralles

Strangled és un grup format per cinc joves que va iniciar el seu recorregut com a banda el mes de desembre del 2001. Els membres actuals del grup són: n'Alberto Barrientos, té 28 anys i toca la bateria; ell és de Cala d'Or. En Jeroni Sancho, de 25 anys, és el cantant del grup i és de Son Servera. Els altres tres són porrerenecs: en Rafel Mulet, de 23 anys, que toca el baix; en Llorenç Barceló, de 25 anys, toca la guitarra; i en Joan Picornell, de 19 anys, també toca la guitarra, però en aquests moments ha deixat de formar part del grup.

El nom d'aquesta formació, Strangled, és el títol de la cançó d'un grup. Decidiren aquest nom perquè d'una sèrie de possibles noms que en Jeroni va proposar, era el que més agradava i el més curt.

El tipus de música que fan és Brutal Death Metal. La seva intenció és, però, donar-li un aire modern, sense estancar-se en un so clàssic, però conservant part de l'obscuritat que el caracteritza. Totes les cançons estan compostes per ells, a excepció de dues versions. Les componen en Llorenç i en Joan, i després tots els altres fan la seva aportació. Totes són cantades en anglès.

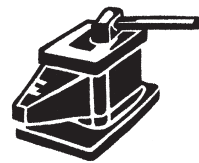
El mes de juny del 2002 varen enregistrar una demo, per tal de donar a conèixer els seus propis temes, però no va sortir fins a finals d'agost per raó de temps a l'hora de fer les mesclures. El mes de maig del 2004 tornaren entrar dins un estudi i aquesta vegada fou per enregistrar el seu primer llarga durada, el qual sortí amb un so bastant millor que el de la

demo. Aquest CD, titulat "Weak effigy", va veure la llum el passat mes de març gràcies a Suffer Productions d'Alemanya, segell discogràfic regentat per en Marc i en Ron del grup "Depression". Sortí en format split CD i inclou també temes del grup alemany "Defloration". Aquest estiu, durant el mes de juliol, realitzaren dos concerts a Alemanya, juntament amb altres formacions alemanyes i amb "Blood Duster", un grup australià.

Assagen dos pics per setmana i dues hores cada vegada. Ho fan a un local a Porreres, deixat pels de can Gallina. Pel que fa al tema d'actuacions, actuen per tota Mallorca, i la veritat és que han fet dues actuacions de molta rellevància, que sobresurten per damunt les altres: una seria un concert on tocaren amb dos grups alemanys ("Depression" i "Fleshripper") i un grup valencià ("Voice Of Hate"); l'altra seria un concert on actuaren amb un grup de Madrid ("Avulsed").

La curiositat per saber de quin grup famós els agradaria formar part, no va poder faltar. Les respostes foren varies i variades. A n'Alberto li agradaria ser el bateria de "Brodequin"; en Llorenç voldria formar part de "Origin"; en Rafel voldria tocar amb "Cannibal Corpse" i en Jeroni diu que d'Strangled no es mouria.

Ens van dir que anècdotes de concert en tenen moltíssimes, però el que mai no oblidaran és que al Fi de temporada del futbol de Felanitx, van fer de taloners a "Juan de miedo"! Un fet curiós que n'Alberto i en Jeroni volen remarcar és que ells dos, que venen de fora, arriben puntuals a tots els assaigs; en canvi els porrerenecs sempre fan tard.

FERRERIA CAN BATXÀ

TOT TIPUS DE FEINA I ARTESANIA EN FERRO

PAU JOAN CASAS JULIÀ

C/. Pare Molina, 9 - baixos - 07260 PORRERES
Telèfons: 971 166 645 - 636 610 211

NOVA TEMPORADA PER ALS CLUBS ESPORTIUS PORRERENCS

Antoni Gornals Mesquida

Equip de bàsquet júnior femení

Equip de bàsquet cadet femení

Ales acaballes de l'estiu és quan tots els clubs esportius inicien la nova temporada i es preparen per afrontar-la. Així surten nous projectes, noves incorporacions, fitxatges, equipacions, il·lusions... I això és precisament el que ha ocorregut a la vila, com sol passar normalment per tot arreu, però enguany, tal vegada, un poc més accentuat que en altres ocasions.

I és que tant el club de bàsquet, com el de futbol o el de voleibol han sofert canvis de consideració. La Unió Esportiva Porreres s'ha ajuntat amb el club de futbol de Montuïri en totes les categories del futbol base, excepte els benjamins, per tal de poder disposar d'uns equips més competitius i amb un nombre suficient de jugadors per a cada categoria. Així i tot, pareix ser que a la categoria Cadet ha estat impossible poder formar equip ni amb els jugadors dels dos pobles, per la qual cosa la unió dels dos clubs esportius no

haurà vist complert un dels seus objectius prioritaris que era poder disposar de totes les categories de futbol base. Quant als altres equips, l'Aleví i l'Infantil jugaran amb el nom de U. E. Porreres, i el Juvenil ho farà com a C. D. Montuïri, tots integrats per jugadors d'ambdós pobles. Així i tot, però, perquè ningú no en surti perjudicat, aquests tres equips entrenaran i disputaran els seus partits en els camps de les dues viles, seguint uns torns de rotació.

Quant al Club Bàsquet Porreres, la novetat és que per primera vegada en la seva història formarà un equip júnior femení, integrat quasi en la seva totalitat per les cadets de segon any de la temporada passada. A més seguirà comptant amb les mateixes categories que ja disposava, exceptuant l'equip sènior provincial, que per diferents motius ha decidit deixar de formar part del club i jugar desvinculats de l'entitat esportiva. Una altra novetat important

és la inclusió d'un patrocinador per a totes les categories, Standing Palma, que ha aportat una bona quantitat d'euros per al Club Bàsquet Porreres, la qual cosa permetrà reforçar l'equip de 1a Nacional i millorar l'esport base. Així i tot els doblers no ho són tot. Esperem que aquesta aportació econòmica doni una empenta al club i es reflecteixi en unes millors condicions i resultats de tots els equips.

I novetats també en el Club Voleibol Porreres, un club que du una temporada en competició, ja que s'estrenà fa un any, amb un equip masculí i que enguany s'ampliarà amb un nou equip, aquesta vegada femení. L'equip ha iniciat els seus preparatius per afrontar la temporada 2005-2006 i a ambdós desitjam sort i èxit en les seves respectives competicions, així com també a tots els equips de la vila i a totes aquelles persones que practiquen algun esport de competició, sigui individual o en equip.

BÀRBARA VENY
MAGISTERI D'EDUCACIÓ ESPECIAL

Aina Sorell Rueda

Ja que parlem d'educació, hem trobat una jove porrerenca que ha acabat els seus estudis de magisteri d'educació especial i hem cregut oportú que ens parlés un poquet de quina és la seva història; ella és na Bàrbara Veny i té 23 anys.

1.- Quina feina fas?

Una mica d'història... En acabar el mòdul d'educació infantil a Manacor em vaig decidir i em vaig matricular a magisteri d'educació especial, i ara que ja he acabat, faig feina al Col·legi Verge de Montis-sion, només mitja jornada, però just de poder anar a fer feina en bici ja estic molt contenta. Està molt bé trobar feina just en haver acabat d'estudiar! I quan n'Antònia Monserrat me va oferir la feina, me va fer molta il·lusió perquè quan era petita anava a aquesta escola! Estic com AD (Atenció a la Diversitat) i faig de mestra de suport a la classe de 1r i castellà a 4t. També

estic al menjador i faig una extraescolar cada dia de les 16.30 hores. a 18h hores, per guanyar quatre doblers més!

2.- Què et va impulsar a estudiar aquesta carrera?

Volia fer magisteri, però com que vaig fer la selectivitat pel setembre ja no hi vaig poder entrar. Així que em vaig matricular al mòdul. Varen ser dos anys molt divertits. I amb la nota del mòdul vaig entrar a magisteri. Em vaig decidir per educació especial perquè era la primera vegada que se feia a la UIB, per tant, més perspectives de feina i per llevar-me un poc la por de fer feina amb gent discapacitada. Ho vaig provar sense saber molt bé on em ficava. La veritat és que són uns estudis molt "guapos" i vaig decidir continuar!

3.- Amb quin alumnat treballes?

A la universitat ens han preparat, teòricament, per fer feina amb persones discapacitades, d'integració, immigrants o amb persones que tenen necessitats educatives especials, i sobretot, per coordinar la tasca amb els tutors d'aquests alumnes, amb la finalitat d'adaptar els continguts al seu ritme, perquè puguin assumir els mateixos aprenentatges que la resta d'alumnes, intentant, sobretot, eliminar la diferència social, educativa, cultural, física... entre els alumnes, per garantir la igualtat d'oportunitats a l'escola. La feina que he de fer ha de ser coordinada i compartida amb el tutor/a de l'aula, per ser dos mestres per a tot l'alumnat, i no la mestra d'uns quants, com molta gent creu. La gent no sap ben bé què significa "això d'educació especial".

i ara, Solarium

PERRUQUERIA

extensions
 tallats de moda
 tints
 banys de color
 tota casta de metxes
 moldejats
 desarrissat
 recollits
 núvies
 comunions
 etc...

Non Estil
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX

ESTÈTICA

depilacions
 neteja cutis
 decoració d'ungles
 tint de pestanyes
 moldejats de pestanyes
 massatges
 manicures
 pedicures
 maquillatges

obert de dimarts a divendres de 9 a 12 i de 15 a 20 h - dissabte tot el dia

C/ Passaratx, 114 - Tel. 971 166 646 - PORRERES

4.- El pla d'estudis s'adapta a la realitat que es troba a les aules? Canviaries algunes coses?

S'adapta a una realitat idealitzada, a la que ens agrada torbar als mestres de suport quan sortim de la universitat, sobretot pel que fa a la comoditat dels mestres tutors. A les pràctiques de magisteri ja te n'adones que moltes estratègies organitzatives, tipus d'agrupaments que hem vist a la universitat i que la disponibilitat de la majoria dels tutors permet, en molt poques ocasions, innovar i aplicar aquestes estratègies a l'aula. De vegades els diferents ritmes dels alumnes tampoc no ho possibiliten, però això fins que no ho toques amb les mans... A la universitat et formes amb la filosofia que un mestre de suport no pot ser un mestre tradicional, que creu que hi ha alumnes bons i alumnes dolents, i així idealitzes molt la teva tasca. L'organització general de tota l'escola també determina molt la manera en que es duu a terme el suport.

No, llevat d'alguns professors i d'algunes assignatures innecessàries... no canviaria res. Pens que un mestre de suport no s'ha de conformar amb allò que es troba a l'escola. No s'hi ha d'acomodar per tal de tenir un sou a final de mes, sinó que ha de lluitar per intentar introduir els

canvis que creu que beneficiaran els alumnes. Aquesta és la ideologia amb la que surt un mestre de suport de la UIB. És un principi moral, una filosofia d'entendre la feina.

5.- Creus que amb aquesta nova especialitat de magisteri s'ajudarà a millorar les perspectives de futur d'aquestes persones?

Sí, i crec que ha millorat molt ja la seva situació. I és que a les escoles no els hi queda més remei que integrar els alumnes que parlen una llengua diferent, que tenen una manera diferent d'aprendre, que tenen alguna discapacitat... perquè també són els seus alumnes! La diversitat és l'escola d'avui i del demà i ens hi hem d'adaptar per incloure tothom en l'educació.

6.- Quines són les teves perspectives de futur?

Fer feina per intentar millorar les condicions que influeixen en l'aprenentatge dels alumnes i intentar aconseguir la igualtat entre ells eliminant discriminacions, etiquetes i expectatives negatives que els lleven oportunitats d'aprendre.

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

Antonio Marqués, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92 - Fax: 971 75 19 63
www.viajespegaso.com

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoïna, 49
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua, Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

MESTRE ARTESÀ I ESCULTOR Gabriel Cortès i Lliteres

Caterina Oliver i Margalida Cortès

El que m'ha sorprès més, quan m'he aturat a analitzar la trajectòria professional d'en Biel, ha estat la seva diversificació dins el món laboral: ajudà a la seva mare a la botiga de comestibles, al seu pare en el taller de llauner, seguint aquest ofici, sifoner, antiquari i escultor. També destacaria el seu entusiasme que transmet quan parla de cada una de les seves facetes professionals i artístiques aportant una gran vitalitat i alegria que impregnen de bon humor la seva llar.

En Biel en l'actualitat té un taller artesà on fabrica:

- Moltíssims fanals (d'interior, d'exterior, d'escala, de les confraries i passos de Setmana Santa...).
- Motlleria mallorquina i menorquina, (figuretes per fer crespells, pastissos, formatjades...).

- Llumets d'oli, de petroli, jocs de mesures, algun maridet, ases encalantidors... (peces que actualment sols es fan i es compren per decorar).

També regenta una gran botiga on hi podem trobar les peces que ell fabrica, mobles i peces antigues, obres d'art i quadres d'artistes contemporanis i escultures seves i fa molt poc encara duia el negoci, heretat de la família de la seva dona, na Bàrbara, de sifons i begudes gasoses.

Als tretze anys en Biel començà a treballar en el taller de llauna del seu pare, ubicat en el mateix lloc on ara hi té la botiga Bàrbara Art, perquè modelar aquest metall li agrada molt, però en un principi no s'ho agafà seriosament i quan el seu pare demanava: *Què fa en Biel?* -Res, molta juguera, contestava madò Aina, una empleada del taller.

En Biel explica: *Va ser madò Aina -la padrina de n'Anita Bordoia-, la meva mestra, jo tenia molta juguera, perquè era molt jovenet, però un dia, en sec, vaig canviar i vaig començar a fer molta feina com un "rabiós" i encara ara. En aquell temps les peces que es*

feien tenien una utilitat: moltes bombes per treure oli per posar als molins de Campos, moltes regadores de giny, tot el material d'aquests metalls que s'utilitzaven a les matances ... Tot el que feien estava fet a mà, el temps ens sobrava.

De la llauna hem passat a l'acer inoxidable i durant una època vàrem treballar l'aram, feiem calderes, àmfores... va ser el moment quan vàrem començar a fer peces de creació pròpia.

Quan em vaig casar amb na Bàrbara vàrem mantenir els dos negocis familiars, però invertírem els papers, jo em vaig decantar pel negoci de les begudes i ella s'entusiasmà pel món de la llauna; va ser ella la que introduí l'aram i amb la seva empenta obrírem el mercat a tota l'illa.

L'any 1988 obté la carta de mestre artesà que li obri moltes portes a nivell de mercat i exposició. Comencen a sortir a moltes fires i a exposicions, fet que fa que sigui valorat i reconegut per molta gent de les illes i també de fora. Obté mencions i premis importants.

Quan va morir na Bàrbara, en Biel va decidir obrir la botiga *Bàrbara Art*, 1992, fou un projecte que començarem junts, i que em va ajudar a ocupar les meves hores de solitud.

Actualment en Biel necessita ocupar tot el seu temps amb alguna activitat, no sabem bé si és a causa de la solitud que li ha quedat dins el seu cor o perquè la seva vena artística li ompl el seu cap d'idees i projectes que necessita plasmar en la realitat. Per això arran l'any 1991 amb l'escultor artanenc Pere Pujol, va sentir-se motivat per realitzar les seves pròpies escultures.

En Biel ens comenta, *mai m'he sentit un escultor artista, sinó que em defi-*

niria com un artesà creatiu, sempreestic carregat d'idees i de projectes. Pas molt de gust de fer les meves peces, treball amb aquests projectes durant el meu temps d'oci i a nivell particular em dona moltes satisfaccions. No em cans de mirar-les. Sempre que creo una cosa nova deman l'opinió a molta gent i l'escolt; aquests assessoraments m'ajuden a perfeccionar, a descobrir nous materials i noves tècniques. I també el mostrar-les i ser valorades per altres persones m'han donat molta seguretat, per això, mai no he tingut dificultats de taxar una obra meua, quan la veig acabada ja sé el preu que li puc posar.

Voldria anomenar unes persones que m'han ajudat molt a evolucionar amb la realització d'aquestes obres. En primer lloc les meves dues filles, Margalida i Bàrbara, que són el primer obstacle que he de passar, la seva crítica és la més sincera, em diuen tot el negatiu i el positiu que hi troben, ho discutim i ho analitzam, a vegades m'han fet refer les peces i he modificat idees encaminant la meua obra cap a noves tendències gràcies als seus consells. Una altra persona que voldria agrair la seva ajuda és a en Pep Lluís Munar que m'ha ensenyat moltes tècniques d'enginyeria que desconeixia i que he pogut aplicar per solucionar les difi-

cultats que trobava en algunes formes.

Una de les incògnites que no he pogut esbrinar durant la conversa amb en Biel és d'on treu el temps per fer tant coses ja que a més del que hem esmentat també li agrada, i s'hi dedica, tenir cura de les roses del seu jardí, cuinar, anar a pescar i de tant en quant gaudir d'una bona pel·lícula o una obra de teatre musical, afeció que comparteix de fa molts anys amb la seva filla Margalida.

Tenc un bon equip a darrera, explica en Biel, que fa feina en el taller i a la botiga i si te lleves la versa és increïble la quantitat de coses que es pot fer en un dia. La veritat és que quan arriba el vespre "acab la corda" i estic ben esgotat.

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.
Havans gravats per a festes.
Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.
Juguetes. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.
Tels. 971 64 70 24 - 971 64 78 70

Bar - Restaurant
"SES FORQUES"
Cuina Mallorquina i de Temporada

Menús diaris i menjar a la carta Paelles, fideuas, carn a la pedra,...

Ctra. Porreres - Montuïri, Km. 0,500 - PORRERES - 07260 - Tel. 971 16 81 76

DE COOPERANT A GUATEMALA

Maria Bel Barceló Matas

Quedàrem per fer un cafè i així va ser com em vaig trobar asseguda per firmar uns papers per anar-me'n de cooperant durant l'estiu a Guatemala. Feia molt de temps que tenia ganes de partir, d'anar a conèixer món. Va ser la coincidència? Ho havia de fer.

Sabia que anava a un país subdesenvolupat i que ha tengut i té una història molt cruel, amb moltes mancances respecte al nostre país. Vaig assistir unes quantes hores a un curset que es feia previ al viatge, per saber-ne una mica més d'aquest, l'altre món.

D'un principi havia de partir sola, però quan estava mirant els bitllets, em cridà una amiga de Maria i entre rialles de suposades situacions que ens podrien passar... ja vam ser partides. Com explicar tantes formes, colors, sensacions, bogeries, aromes, paisatges que ens van acompanyar durant el nostre mes i mig d'estada allà? Són tantes les historietes ...

En un principi havíem d'anar a compartir tallers de capacitació amb mestres d'allà, tallers de jocs, teatre, música i lectoescriptura, i he esmentat d'un principi perquè quan vam ser allà tot era: *Quienes son ustedes? Talleres de capacitación? a.. bien pues que los patojos/as (nins/es) se vayan a casa y trabajaremos un poco.* No tenien planificació de res, no hi havia organització i si aquesta feia falta doncs s'organitzava al moment, quin descontrol !

Els primers quinze dies vam estar a Peronia, un barri marginal situat als afores de la ciutat, constituït per diversos grups ètnics procedents de tot el territori de Guatemala, es van refugiar

i crear el seu terreny ja que en temps del conflicte van ser desheretats de les seves terres. Ara es troben vivint a un territori sense seguretat, amb unes condicions de vida molt precàries. No tenen aigua potable i la majoria de cases estan fetes d'uralita, on baix el mateix sostre hi viu una nombrosa família, amb recursos econòmics molt escassos.

En aquest barri vam treballar en un projecte, *Peronia Adolescente*, on vam estar ajudant a un grup d'adolescents a compondre un muntatge musical. La feina va ser preciosa i tothom hi posava totes les ganes en compartir experiències, treballant amb gran afany per a superar-nos, creient amb un futur millor. Les senyores del costat que cada matí ens convidaven a berenar de les "tortillas" (el seu pa) i amb unes ganes immenses d'ensenyar-nos-en.

Vam poder observar, sobretot, en aquest barri, un alt nivell de corrupció per part de la policia, on aturen els joves, siguin quins siguin, facin les *pinches* que facin, i els registren de dalt a baix enmig del carrer. D'aquestes zones és d'on surten la majoria, no tots, de joves delinqüents, els "pandillers", els que allà son anomenats, *mareros*. Són grups de joves entre 10 i 30 anys que actuen en contra de la

societat, on aborden el bus, on els comerciants paguen un impost cada mes perquè no els matin, on molts dels exmareros són morts per haver fugit del grup, on les seves exal·lotes, moltes també han mort. Aquesta va ser una de les coses que més ens va impactar:

Just en veure la "locura" de país, les tensions que el mateix ambient comporta, ja es pot observar que viure dins una societat de tal característiques és difícil, viure per la supervivència: per aconseguir un poc de menjar com per anar pel carrer, sobretot de la ciutat sense veure una nova desgràcia. Ho vam poder observar just una setmana d'haver arribat; "Un dia tornant de passeig estàvem esperant el bus que ens duria cap a cases i quan faltaven 10 metres per agafar-lo, puja un jove al bus i mata al xofer perquè no li va voler donar els doblers, i això, com si hagués estat el més normal, ningú no es va immutar, ve la policia i ja! un altre agafa el bus i continua la ruta." Ens vam quedar fredes, ens vam assegurar i pensar que era allò que havia passat, on érem? Per primera vegada vaig sentir por, esglaiada del que, a vegades, havia pogut llegir pel diari, veure a TV... però no era el mateix, el cor et tornà petit. I tot pensant que el món es pot salvar i de cop veus que és improbable.

Les tres setmanes vinents vam estar a una comunitat. Guatemala està distribuïda per departaments, ciutat, poble i comunitat. Aquesta és un conjunt de casetes de bambú al mig del bosc, on no hi arriben els cotxes, on no hi ha tendes, ni carretera, ni dutxa, ni bany, ni llum... La primera setmana vam estar que ni xerràvem, vam quedar commo-

LLUM DE VIATGES

cionades, els ninets amb unes panxetes ben inflades, amb mossegades de rata-pinyades, i... amb tot això són feliços amb el que tenen, i ofereixen tot el que tenen a l'abast, vivien cada segon al cent per cent, sense pensar que faran demà, ni que hi haurà per sopar. Tenen IL·LUSIONS, en majúscules, ja que d'il·lusions se'n viu, gaudeixen de córrer, d'embrutar-se, de jugar amb els altres nins/es, s'inventen jocs... A Veracruz, la comunitat, cada setmana ens anàvem canviant de família, la primera em va tocar viure a una casa on tenien nou fills i també hi vivien les germanes amb els seus fills. En total davall el mateix sostre eren 19 i tots dormíem damunt la mateixa post amb els pollets a baix, els paó i per no faltar.. el porc, cada nit una aventura!

"Un dia un dels fills d'aquesta casa es va posar malalt i em va demanar que l'acompanyés al metge, clar que sí, però perquè jo? resulta que si hi va una persona de pell blanca els posen més facilitats quant a atendre'ls i el preu és més baix. El primer dia ens van baixar el preu moltíssim, tot perquè li

vaig fer la pilota al metge de que la botella de vi que tenia damunt la taula del despatx era de les mateixes terres que jo. El pròxim dia hi havíem de tornar perquè havia de fer-se unes altres proves i així que després de caminar dues hores enmig de camps de sucre, rius, camps d'hule, cansats, arribàrem al centre de salut i resulta que estava tancat perquè els metges eren a missa, en dimarts dematí." No ho entenc encara ara!

Els vespres, bé els horabaixes perquè a les 19:30 hores tothom ja se n'anava a dormir, a aquestes hores en què ja no hi havia llum, ens posàvem amb dues espelmes a ensenyar a les senyores de la casa a escriure el seu nom, quines rialles. Els homes no hi eren, normalment el que feien era anar-se'n a treballar durant un mes a fora i després tornar a casa amb els doblers. La mitjana guanyava damunt uns 100-200 Quetzals, que més o manco equival a 10-20 €.

Malgrat les precàries condicions de vida, no tenen li l'estrès ni l'ansia que

patim als països rics, sinó que vivien la vida el millor que saben, amb el que tenen, més pendents de l'amistat, la família, que no d'aconseguir molts de diners per unes noves espadenyes.

Els protagonistes d'haver viscut aquesta experiència no són ningú més que els guatemaltecos/as petitets d'estatura i enormes de cor que ens van ajudar a compartir el que fins en aquests moments ha estat la més gratificant de les meves experiències.

ESTACIÓ DE TINTA

REOMPLIM CARTUTXOS DE TINTA

REFILL 24

no badis i omple els teus cartutxos

estalvia el 80% de les despeses d'impressió des de 5 € cartutx inclosa la neteja per ultrasò • garantia de tinta d'alta qualitat

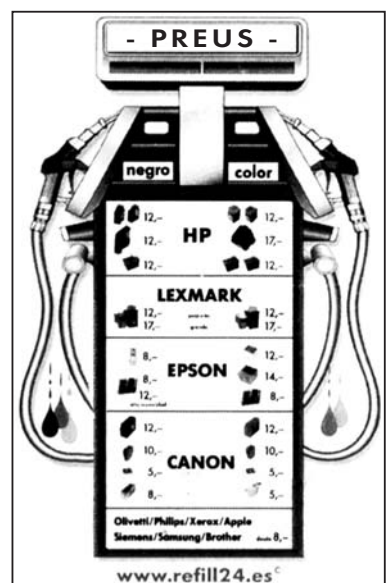
HP • Lexmark • Canon • Epson • Xerox
Apple • Olivetti • Brother • Siemens • Telefonica

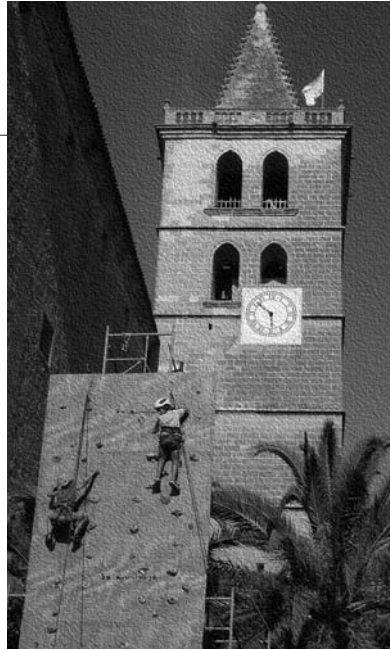
Omplida ràpida de cartutxos de tot tipus i models per a impressores d'injecció de tinta, venem kits per reomplir els cartutxos a ca teva

LY-SUN ARTWORK
C/ Sant Roc, 2
s'Alqueria Blanca
Tel. 971 16 10 20
artwork@ly-sun.com

MRT INFORMÀTICA
C/ Sant Roc, 32
Porreres
Tel. 971 16 84 78
info@mrtinformatica.com

MAGIC ART ESPAÑA
Av. Platja de Muro, 701 C
Platja de Muro
Tel. 699 866 830
magic.art@terra.es

HIGIENE POSTURAL (I)

Bàrbara Cerdà Monserrat
Fisioterapeuta

Qui no ha patit mai o pateix un dolor d'esquena? Davant aquesta situació hem de ser conscients i valorar que les dolences de l'esquena, són conseqüència, la majoria d'elles, de postures incorrectes. Doncs amb aquest article, que dividirem amb vàries parts, us vull donar a entendre la importància d'una correcte *higiene postural*, perquè així podrem evitar provocar en el nostre organisme situacions patològiques e incapacitants com poden ser: escoliosis, lumbàlgies, ciàtiques...

Començaré amb una petita introducció per recordar anatòmicament com és i perquè serveix la nostra columna vertebral, continuaré amb pautes d'*higiene postural* i els principals factors de risc que ens poden provocar una dolença d'esquena.

LA COLUMNA VERTEBRAL

L'esquena bàsicament serveix per:

- Sostenir el cos i permetre el seu moviment.
- Contribuir a mantenir estable el centre de gravetat tant en repòs com en moviment.
- Protegir la medul·la espinal.

Per fer la funció de sosteniment del cos l'esquena ha de ser sòlida, i per això està composta d'ossos molt resistents i músculs molt potents.

Per permetre el moviment la columna ha de ser molt flexible, per això no està formada d'un sol os, sinó que té 33 vèrtebres disposades una sobre l'altra i

sostinguda per un sistema d'ossos, músculs i lligaments.

El conjunt d'aquestes 33 vèrtebres ho formen:

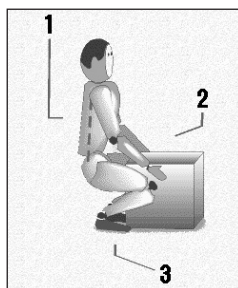
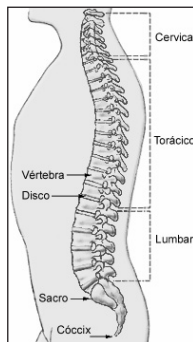
- 7 vèrtebres cervicals,
- 12 vèrtebres dorsals,
- 5 vèrtebres lumbars,

totes elles separades per 23 discs intervertebrals amb la diferència que les cinc sacres estan fusionades, igualment les quatre coxigees.

De perfil la columna forma unes corbes: les corbes cervicals i lumbars s'anomenen lordòtiques, mentre que a la zona dorsal s'anomena cifòtica. Aquesta disposició lordòtica i cifòtica fa que la columna sigui molt més resistent a la càrrega aplicada en direcció vertical, i si la càrrega és molt important aquestes corbes poden augmentar transitòriament, amortint la pressió que suporten les vèrtebres.

PAUTES D'HIGIENE POSTURAL

1. Que es mantinguin a prop del cos.
2. Que no es carreguin des del terra.
3. Que es realitzi de forma lenta.
4. Planejar el moviment de forma lenta i amb un control de l'abdomen.
5. No fer girs ni inclinacions de tronc mentre es carrega.
6. Controlar la lordosi lumbar.
7. L'estratègia preventiva i terapèutica

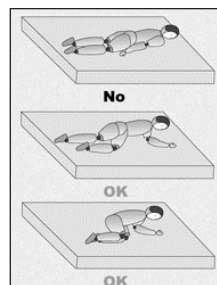

s'adequarà a les característiques individuals de cada pacient i s'adaptarà a la "regla del no dolor" (postures, gestos o tasques que no incrementin el dolor).

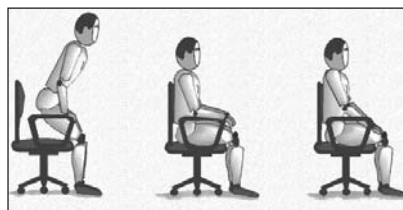
8. Contracció reflexa i voluntària de la musculatura abdominal.

PAUTES PER DORMIR

La millor postura per dormir és de costat, ja que dormir de panxa implica estar varies hores amb les cervicals girades i també es modifica la curvatura lumbar.

ALTURA DE LA CADIRA PER SEURE

És important recolzar els peus a terra i mantenir els genolls al mateix nivell dels malucs lleugerament per damunt d'ells.

Si s'utilitza un recolzament pels peus es recomana una inclinació entre els 0° i 15° damunt el pla horitzontal.

El respall de la cadira ha de mantenir la columna en la mateixa postura que quan esteim de peu, respectant les corbes. Un respall d'altura variable fa que la cadira s'adapti a les distintes espatlles.

BM ESPORT - SABATES
Ballester Melià

C/ L'Almoina, 19
07260 PORRERES

Tel. 971 16 82 76
Tel. Part. 971 64 74 21

BAR - RESTAURANT

N'Hereveta

MENJAR A LA CARTA - BUFFETS - FESTES
CELEBRACIONS - MENJAR PER EMPORTAR-SE'N

HORARI:
Dilluns i divendres de 18 a 24 h
Dissabte i diumenge de 13 a 24 h
Obrim amb reserva prèvia qualsevol dia

Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres
Tels. 971 168 464 - Mòbil: 620 252 261

MRTinformàtica

Venda d'ordinadors

consumibles:

tintes d'impressora
papers fotogràfics
connectors - programes
components i recanvis

Servei i suport tècnic

Reparam i configuram el teu ordinador

Renting i manteniment informàtic
per a empreses

C/ Sant Roc, 32 - Tel. 971 168 478

info@mrtinformatica.com
www.mrtinformatica.com

safopueta
music-bar
tel. 971 16 83 10

Autos Veny
Conc. Autos Veny, S.A.

Carretera Campos, s/n
07200 Felanitx

Tel: 971 58 15 77
Fax: 971 58 16 15

Llorenç Cerdà Mora

VENDA DE BOLETS

Camí de na Bosca, s/n
Tel. 971 647 911
Fax 971 166 555
Mòbils: 619 037 245/6

PORRERES

Venda de Bolets

D'ESQUERRA A DRETA I DE DALT A BASTX:

1ª FIA: *Miquelina Roig Fuster, Àngela Toledo Ferrer, Maria Juan Picornell, Antònia Veny Martorell, Margalida Miralles Sastre, Maria Barceló Llaneres,*

Maria Nicolau Roig, Maria Garí Julià, Maria Barceló Mas.

2ª FIA: *Francesca Servera Melià, Magdalena Gimard Bauçà, Maria Mora Grimalt, Sor Catalina, Joana Roig Cerdà, Apol·lònia Barceló Barceló, Maria Grimalt Barceló.*

3ª FIA: *Catalina Mora Martorell, Maria Llitenes Llaneres, Margalida Roig Mesquida, Antònia Servera Nicolau, Margalida Font Servera.*

Escola de les Monges de la Caritat. Porreres, 5 de juliol de 1962.

Foto cedida per Apol·lònia Barceló Barceló